

AUKŠTAITIJOS NACIONALINIO PARKO IR LABANORO REGIONINIO PARKO DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS DĖL AUKŠTAITIJOS NACIONALINIO PARKO IR LABANORO REGIONINIO PARKO DIREKCIJOS 2025-2028 METŲ PERĖJIMO PRIE KLIMATUI NEUTRALIOS VEIKLOS PLANO PATVIRTINIMO

2025 m. d. Nr.
Palūšė

Vadovaudamasi Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ 155.4. papunkčiu ir Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijos nuostatų, patvirtintų Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2021 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. V-104 (2024 m. rugsėjo 17 d. įsakymo V-89 redakcija) 23 punktu:

1. T v i r t i n u Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijos 2025-2028 metų perėjimo prie klimatui neutralios veiklos planą (pridedamas).
2. P a v e d u:
  - 2.1. Direktoriaus pavaduotojai Astai Lašinskienei užtikrinti šio įsakymo 1 punktu patvirtinto plano įgyvendinimą;
  - 2.2. Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausiajai specialistei Jūratei Gimževskienei supažindinti visus Direkcijos darbuotojus su šiuo įsakymu per DBSIS.

Direktoriaus pavaduotoja,
atliekanti direktoriaus funkcijas

Asta Lašinskienė

AUKŠTAITIJOS NACIONALINIO PARKO IR LABANORO REGIONINIO PARKO

DIREKCIJA

2025-2028 METŲ PERĖJIMO PRIE KLIMATUI NEUTRALIOS VEIKLOS PLANAS

I dalis. Metodikos apžvalga

1. Metodikos apžvalga

Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijos (toliau – Direkcija) šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) emisija apskaičiuota naudojantis Lietuvos bankų asociacijos tinklalapyje pateikta ŠESD emisijų skaičiuokle. Skaičiavimui naudotos tiesioginės pastato šildymui, elektros ir kuro suvartojimo 2023 metų išlaidos. Už duomenų surinkimą ir skaičiavimą atsakingas Bendrųjų reikalų skyrius ir direktoriaus pavaduotoja.

II dalis. Įstaigos perėjimo prie klimatai neutralios veiklos planas

1. Įvadas

Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcija biudžetinė įstaiga, vykdanči saugomų teritorijų apsaugą ir tvarkymą, įgyvendinanti biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsaugos, tvarkymo ir ekosistemų atkūrimo priemones Aukštaitijos nacionaliniame parke ir Labanoro regioniniame parke, taip pat Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos nustatytoje ir Direkcijai priskirtoje Lietuvos Respublikos teritorijos dalyje, įskaitant joje esančias kitas saugomas teritorijas, „Natura 2000“ tinkloteritorijas.

2. SSGG analizė (Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė)

2.1. Stiprybės

Direkcijos stiprybės, padedančios efektyviau pereiti prie klimatai neutralios veiklos:

1. Patalpų šildymui naudojama ne tik elektros energija, bet ir geoterminis šildymas.

2. Prioritetas teikiamas energiją taupančių elektros prietaisų naudojimui.
3. Perkama žalia elektros energija.
4. Įsigyta nutolusi saulės elektrinė, kurios galia siekia 53 kW.
5. Siekiant taupyti kurą ir mažinti kelionių skaičių, organizuojamos nuotolines konferencijas ir pasitarimai.
6. Siekiant taupyti kuro išlaidas ir sudaryti patogesnes sąlygas darbuotojams, sudaromos galimybės darbuotojams, kurių darbo pobūdis leidžia, dirbti nuotoliniu būdu.
7. Naudojama elektroninė dokumentų valdymo sistema.
8. Perkamos prekės ir paslaugos atitinka žaliuosius reikalavimus.
9. Rūšiuojamos buitinės atliekos.

2.2. Silpnybės

Atsižvelgus į ribotą Direkcijos biudžetą, artimiausiu metu nėra galimybių:

1. Atnaujinti turimų automobilių parko hibridiniais ar elektriniais automobiliais ir įrengti elektromobilių įkrovimo stotelių.
2. Įrengti saulės elektrinės ar įsigyti nutolusios saulės elektrinės, kuri padėtų padidinti atsinaujinančios energijos gamybą ir sumažintų priklausomybę nuo išorinių energijos šaltinių.
3. Modernizuoti pastatų, įrengiant efektyvesnes šildymo sistemas ar apšiltinant pastatus.

2.3. Galimybės

1. Efektyvus energijos vartojimas ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimas sumažintų išlaidas elektrai ir šildymui. Sutaupytos lėšos galėtų būti panaudotos kitoms svarbioms Direkcijos reikmėms.
2. Sumažinus sąnaudas transporto srityje, sutaupytos lėšos galėtų būti panaudotos kitoms svarbioms Direkcijos reikmėms.
3. Direkcija, įgyvendinusi klimato neutralumo tikslus, įgis teigiamą įvaizdį ir reputaciją visuomenėje, taps pavyzdžiu kitoms organizacijoms ir įrodys, kad tvarumas ir sėkminga veikla gali eiti kartu.

2.4. Grėsmės

1. Nepakankamas finansavimas - perėjimas prie klimatui neutralios veiklos gali pareikalauti didelių investicijų.
2. Tvarių automobilių naudojimo trūkumai: nepakankamas pravažumas - elektromobiliai ne visada tinka važiuoti bekele ar sunkiai pasiekiamomis vietovėmis, kur gali būti reikalingas didesnio pravažumo transportas, nepakankamai išvystytas elektromobilių įkrovimo stotelių tinklas, todėl gali kilti problemų įkraunant automobilius ilgesnių kelionių metu ar išvykus į miškingas ar nutolusias nuo miestų teritorijas;
3. Kuro alternatyvų trūkumas - gamtotvarkos darbams naudojami traktoriai neturi alternatyvų dyzeliniam kurui, todėl jų tarša išlieka problema.

4. Padidėjęs elektros energijos suvartojimas patalpų šildymui dėl šaltesnio žiemos laikotarpio.

3. Sąsaja su įstaigos strateginiais tikslais

1. Prisidėjimas prie Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų būklės gerinimo, nustatant saugomoms vertybėms reikšmingumą.
2. Biologinės įvairovės išsaugojimas, apimantis natūralių buveinių ir retų rūšių apsaugą, ekosistemų stabilumo palaikymą arba atkūrimą, buveinių būklės gerinimą, racionalų naudojimą bei kompleksinę ekologinę stebėseną.
3. Pelkių, šaltynų, natūralių pievų ir miškų priežiūra, tvarkymas ir atkūrimas.
4. Gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio išsaugojimas, vertingiausių kompleksų ir objektų tvarkymas, racionalus naudojimas bei atkūrimas.
5. Direkcijos Nekilnojamojo turto valdymo efektyvumo didinimo planas 2024-2030 m.

4. ŠESD mažinimo priemonės

4.1. Taikomos priemonės

Direkcija įgyvendina įvairias priemones, siekdama sumažinti savo išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir prisidėti prie klimato neutralumo tikslų:

1. Elektros energijos naudojimas iš atsinaujinančių šaltinių - sumažinama priklausomybė nuo iškastinio kuro, mažėja ŠESD emisijos;
2. Mažiau energijos vartojančių prietaisų naudojimas - keičiamos kaitrinės, liuminescencinės ir halogeninės elektros lemputės į LED lemputes;
3. Nuotoliniai pasitarimai ir seminarai - sumažinamas kelionių poreikis ir su tuo susijusios išmetamųjų dujų emisijos;
4. Atliekų rūšiavimas - prisidedama prie atliekų tvarkymo efektyvumo, mažinant jų poveikį aplinkai;
5. Žalieji pirkimai - skatinama tvarių prekių ir paslaugų pasiūlą rinkoje;
6. Elektroninė dokumentų valdymo sistema - mažinamas popieriaus naudojimas ir su tuo susijusios išlaidos bei poveikis aplinkai;
7. Nuotolinis darbas - mažinami transporto srutais ir išmetamųjų dujų kiekis;
8. Elektriniai įrankiai – esant galimybei naudojami elektriniai įrankiai vietoj benzininių, mažinant išmetamųjų dujų kiekį ir triukšmo taršą.

4.2. Planuojamos taikyti priemonės

1. Planuojama organizuoti darbuotojų mokymus, susijusius su ŠESD mažinimu, tvarumu, klimatui neutralia veikla siekiant didinti jų sąmoningumą apie tvarų vartojimą ir skatinti juos priimti aplinkai draugiškus sprendimus;

2. Energijos vartojimo efektyvumo didinimas Direkcijoje: pastatų renovacija ir modernizavimas, LED apšvietimo diegimas, išmaniųjų energijos valdymo sistemų diegimas (esant papildomam finansavimui)
3. Nereikalingas ir nenaudojamas turtas bus siūlomas perdavimui kitoms institucijoms.
4. Atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimo plėtra - planuojama įsirengti saulės elektrinių tinklą (ant pastatų stogų ir kitose tinkamose vietose), siekiant padidinti nuosavos gamybos elektros energijos iš atsinaujinančių šaltinių kiekį (esant papildomam finansavimui).
5. Transporto priemonių parko atnaujinimas: elektromobilių įsigijimas, įkrovimo stotelių įrengimas (esant papildomam finansavimui).

5. Plano stebėseną

Rengiama metinė ataskaita už kalendorinius metus, plano stebėsenos rezultatai bus naudojami plano peržiūrai ir atnaujinimui. Paaikšėjus, kad kai kurios priemonės yra neveiksmingos arba kad atsirado naujų galimybių mažinti ŠESD emisijas, planas bus atitinkamai koreguojamas.

6. Įstaigos ŠESD emisijos 2024-2028 m.

ŠESD emisijų lygis	ŠESD emisijų šaltinis	Suvartojimas, mato vnt. (2023)	tCO ₂ e (2023)	Taikomos / planuojamos taikyti priemonės ŠESD mažinimui	Rodiklių reikšmės (±tCO ₂ e)					Faktinis rodiklis (tCO ₂ e) <i>Kaip pasikeitė ŠESD emisijos nuo 2023 m.</i>
					2024	2025	2026	2027	2028	
1 lygis	Įstaigos automobiliai, traktoriai	11 vnt.	20,1	Įsigijami elektromobiliai	-0,5	0	0	-0,5	0	-1
2 lygis	Elektros energija	131306 kWh	13,1	Visa elektros energija gaunama iš atsinaujinančių energijos išteklių. Energiją taupanti įranga ir elektros instaliacija	-1	0	0	-0,5	0	-1,5
3 lygis	<i>Įsigytos prekės ir paslaugos¹</i>		0	Vykdomi žali CPO pirkimai	0	0	0	0	0	0

	<i>Atliekos</i>		0	Rūšiavimas	0	0	0	0	0	0
	<i>Komandiruotės</i>		0	Įsigyjami elektromobiliai	0	0	0	0	0	0

7. Sąsaja su JT darnaus vystymosi tikslais (DVT)

7 DVT „Užtikrinti visiems galimybę naudotis prieinama, patikima, darnia ir modernia energija“.
13 DVT „Imtis skubių veiksmų kovojant su klimato kaita ir jos poveikiu“.

8. Kita informacija

(Jei norite, galite aprašyti kitą aktualią informaciją susijusią su perėjimu prie klimatui neutralios įstaigos veiklos)

¹ Planuojant ŠESD mažinimo priemones, susijusias su įstaigos perkamomis prekėmis ir paslaugomis, siūloma vadovautis žaliųjų pirkimų reikalavimais pagal Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdam žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašą, patvirtintą 2011 m. birželio 28 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-508.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcija 188715560, Lūšių g. 16, Palūšės k., Ignalinos r
Dokumento pavadinimas (antraštė)	ĮSAKYMAS DĖL AUKŠTAITIJOS NACIONALINIO PARKO IR LABANORO REGIONINIO PARKO DIREKCIJOS 2025-2028 METŲ PERĖJIMO PRIE KLIMATUI NEUTRALIOS VEIKLOS PLANO PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-02-07 Nr. 1-6
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Asta Lašinskienė, Direktorius pavaduotojas
Sertifikatas išduotas	ASTA LAŠINSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-02-07 14:35:42 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-02-07 14:35:58 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-04-06 12:52:04 – 2028-04-04 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.80.3
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-02-07 14:40:32)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-02-07 14:40:33 DBSIS